

Planbureau voor de Leefomgeving

Natuurverkenning 2010-2040

Provinciale Staten, Drenthe

Rijk van Oostenbrugge & Willem van der Bilt
1 februari 2012

Natuurverkenning 2010-2040 *Natuurbeleid in beweging*

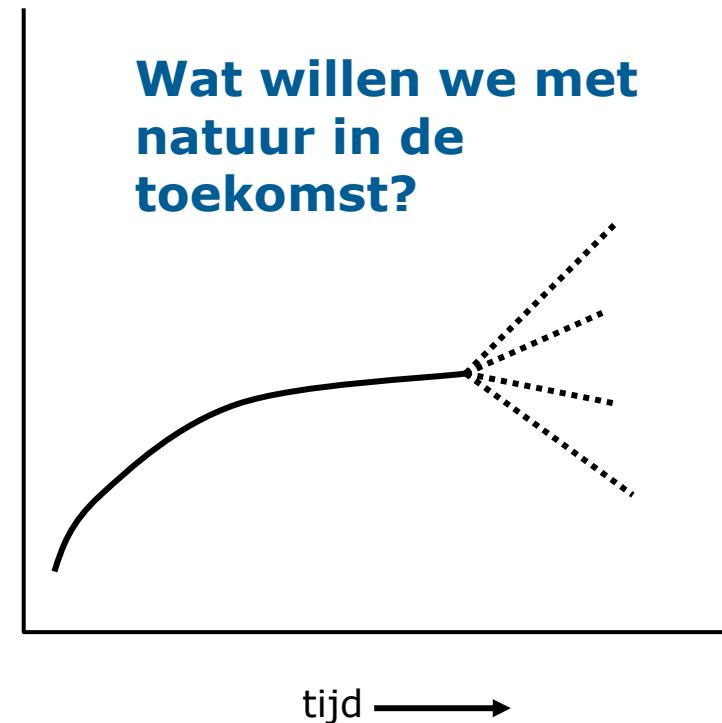
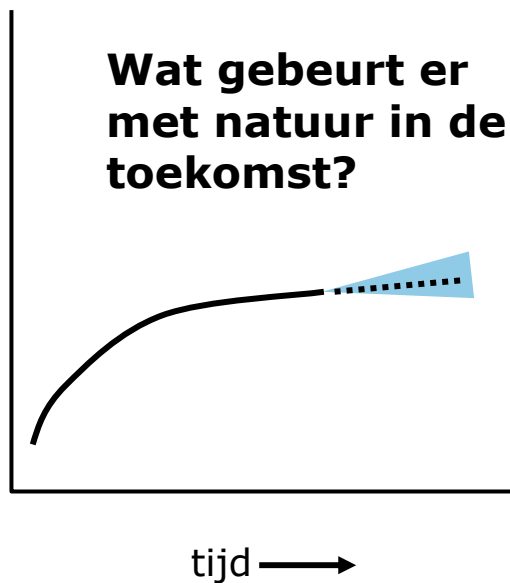
- **Natuurverkenning: wettelijk product PBL**
- **Aansluiting natuurbeleid bij samenleving gespannen**
- **Lange termijn in het oog houden; tijdshorizon 2040**
- **Beleid voor natuur en landschap: waarom ook al weer?**
 - Internationaal belangrijke natuur
 - Meerdere definities voor natuur, meerdere drijfveren

Natuurverkenning 2010-2040

Uitdagingen voor toekomstig natuurbeleid centraal

Natuurverkenning 2010-2040 *drijfveren – uitdagingen – kijkrichtingen*

Vitale Natuur: *Stop achteruitgang biodiversiteit*

- Natuur voor de natuur; herstel natuurlijke processen
- Behoud soorten & habitats van internationaal belang

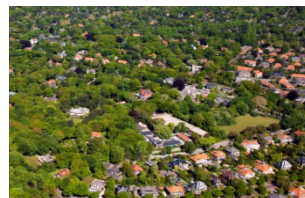
Beleefbare Natuur: *Vergroot beleefbaarheid en toegankelijkheid van groen*

- Natuur voor mensen
- Recreatieve functie van natuur

Functionele Natuur: *Duurzamer gebruik natuurlijke hulpbronnen*

- Mens als onderdeel van de natuur
- Optimale levering van ecosysteemdiensten natuur

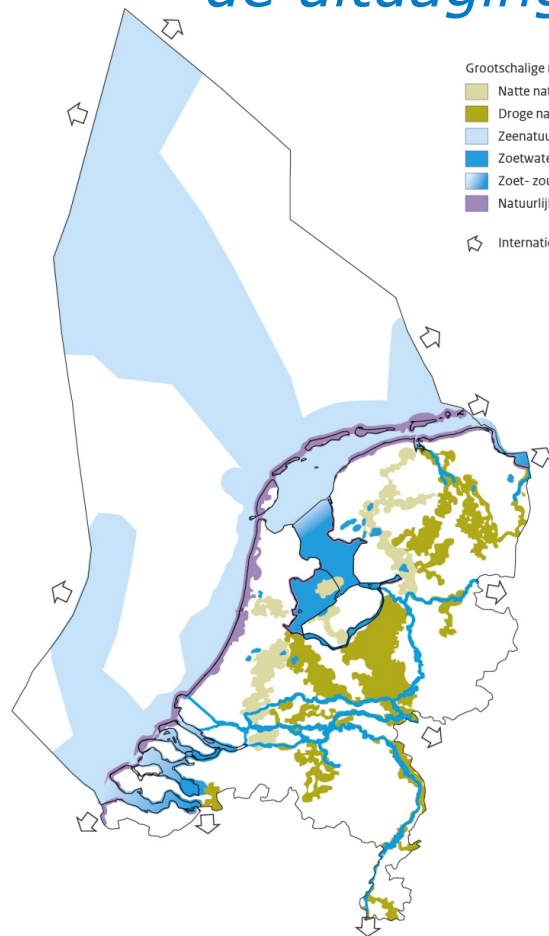
Inpasbare Natuur: *Beperk conflict tussen natuur en economie*

- Natuur op 2^e plek; geld verdienen in de natuur
- Ruimte voor andere gebruiksfuncties in bestaande natuur

Natuurverkenning 2010-2040

de uitdagingen uitgewerkt en doorgerekend

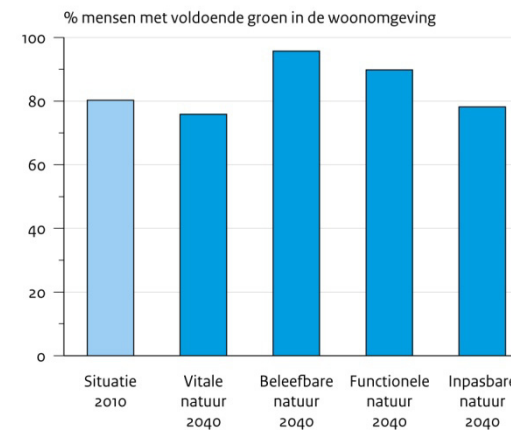
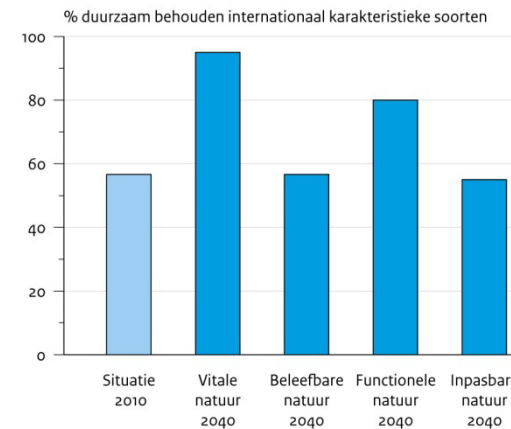
	 Vitale natuur	 Beleefbare natuur	 Functionele natuur	 Inpasbare natuur
Biodiversiteit	●	●	●	■
Beleving en waardering	■	●	●	■
Duurzaam gebruik	●	■	●	■
Kosten en besparingen	■	■	■	●

Natuurverkenning 2010-2040

Onder de motorkap

Biodiversiteit	Score	Duurzaam gebruik natuur	Score
% Duurzame soorten (karakteristiek voor Nederland)	●	Levering producten op duurzame wijze (vis, landbouw)	■
% Duurzame soorten (VHR)	●	Levering energie op duurzame wijze (wind, biomassa)	■
Natuurkwaliteit landecosystemen	●	Koolstofvastlegging	⬡
Natuurkwaliteit waterecosystemen	●	Oplossen wateroverlast	⬡
Natuurkwaliteit zee ecosystemen	●	Oever- en kustverdediging	●
		Bijdrage verbetering regionale waterkwaliteit	■
		Bestuiving/plaagbestrijding	■
Beleving & waardering	Score	Kosten en besparingen	Score
Hoeveelheid groen in woonomgeving	■	Verlies landbouw door uit productie name gronden	■
Belevingskwaliteit groen in woonomgeving	⬡	Uitgespaarde kosten voor inrichting	■
Belevingskwaliteit groen in Nederland	⬡	Uitgespaarde kosten voor natuurbeheer	●
Waterrecreatie	⬡	Uitgespaarde kosten voor milieuverbetering	■
Cultuurhistorische waarde	■	Baten verkoop bouwgrond	●

Natuurverkenning 2010-2040 *Bouwstenen voor beleid*

- **Ecologisch netwerk blijvend waardevol**
- **Ruimte voor beleving en recreatie**
- **Herkennen en stimuleren duurzaam gebruik**
- **Meer aandacht voor lusten, minder voor lasten**
- **Ruimtelijk beleid fundament voor meervoudig gebruik**

Natuurverkenning 2010-2040

Kijkrichtingen en kernkwaliteiten; de Verkenning vanuit een Drents perspectief

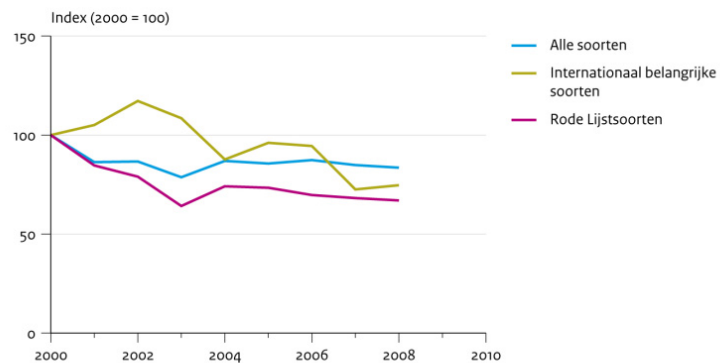

Natuurverkenning 2010-2040

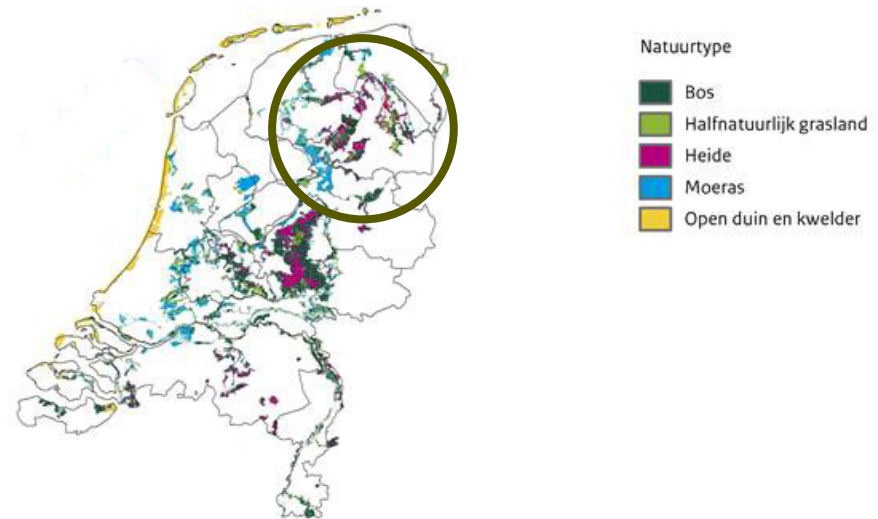
Stop de achteruitgang van de biodiversiteit

- **Nadruk op internationale soorten**
 - Bijdrage aan stoppen verlies EU biodiversiteit
 - Rijk aan internationaal belangrijke habitats

Populatieomvang soorten

Natuurtypen Vitale natuur

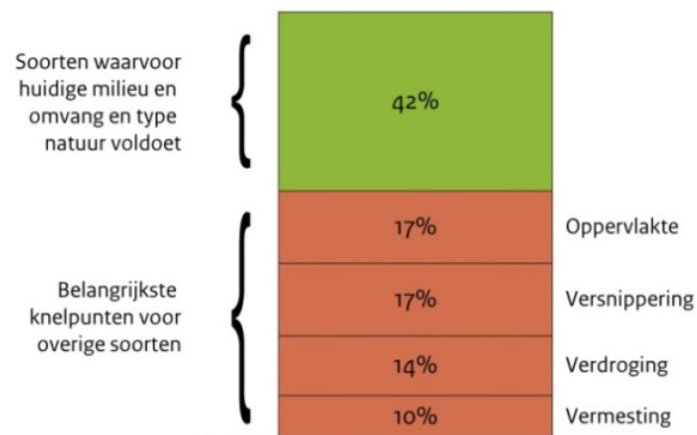
Natuurverkenning 2010-2040

Stop de achteruitgang van de biodiversiteit

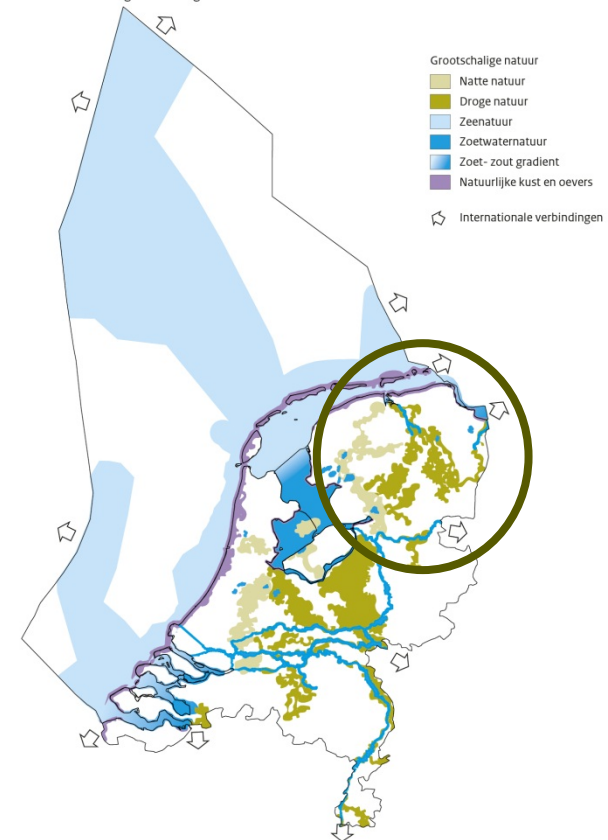
■ Milieuknelpunten opgelost

- Stikstofdeposities lager dan kritische waarde
- Verdroging opgelost; hoger grondwaterpeil
- Robuuste systemen

Knelpunten biodiversiteitsbehoud

Kijkrichting Vitale natuur
Schematische weergave ruimtegebruik

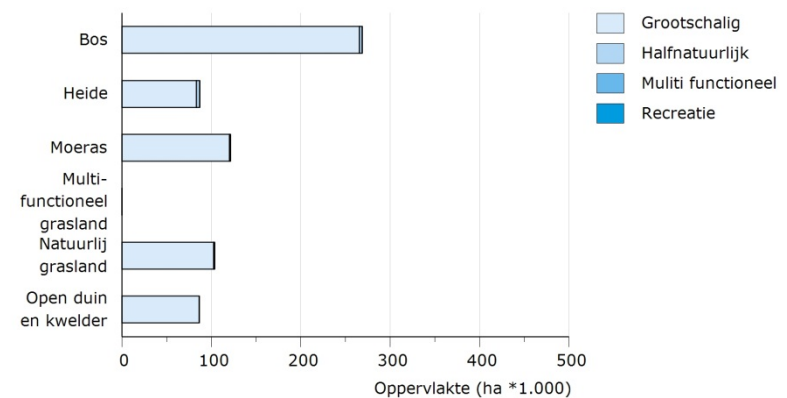

Natuurverkenning 2010-2040

Stop de achteruitgang van de biodiversiteit

- **Landschapsecologie leidend**
 - Ondergrond vormt landschappelijke kwaliteit
 - Ruimte voor natuurlijke processen en -beheer
 - Beekdalen als (klimaatrobuuste) verbindingen

Beheerstrategie Vitale natuur

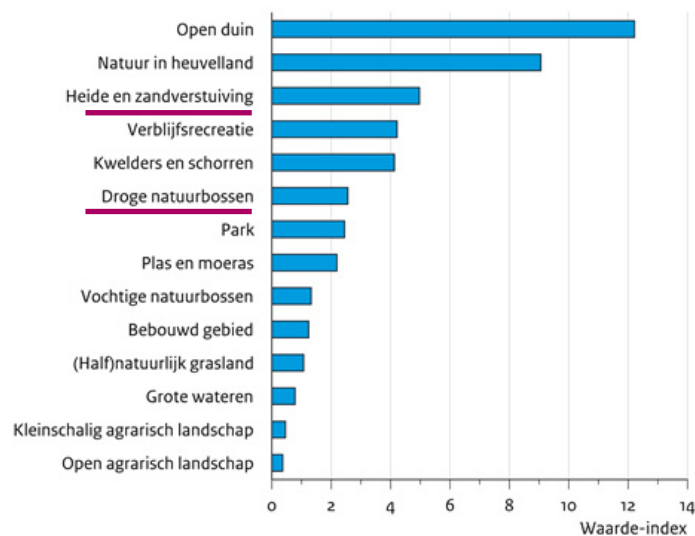
Natuurverkenning 2010-2040

Vergroot beleefbaarheid en toegankelijkheid

- **Bestaande natuur aan de basis**
 - Hoog gewaardeerd door publiek
 - Meer mogelijkheden voor recreatiesector

Waardering ruimtegebruikstypen, 2010

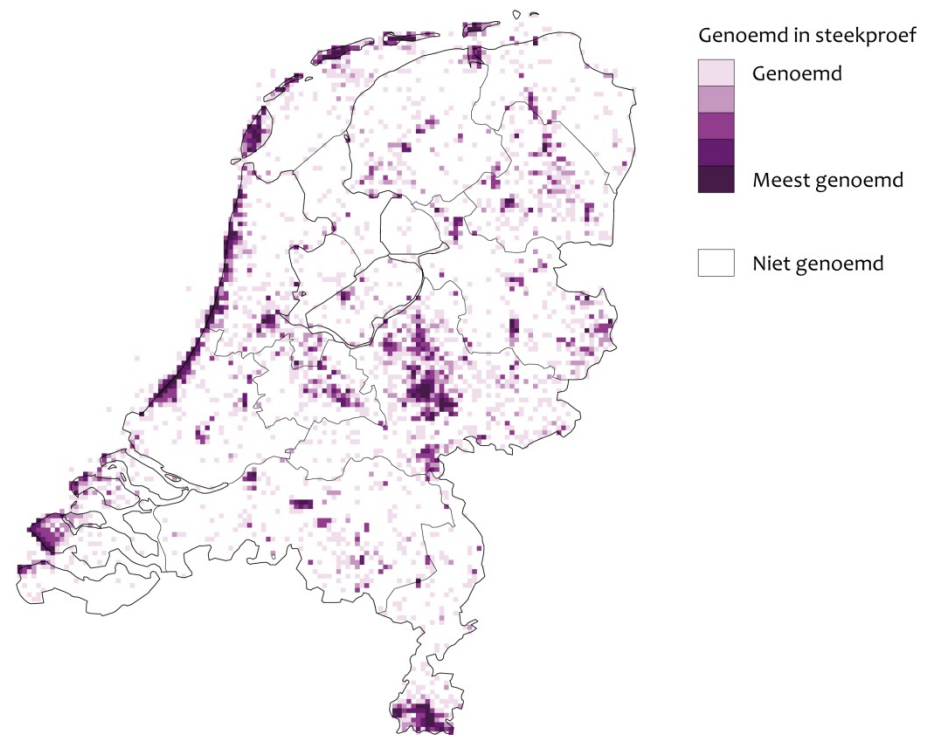
Op basis van steekproef naar favoriete plekken met water, groen of natuur

Bron: RUG, PBL, WUR.

www.pbl.nl

Favoriete plekken met water, groen of natuur

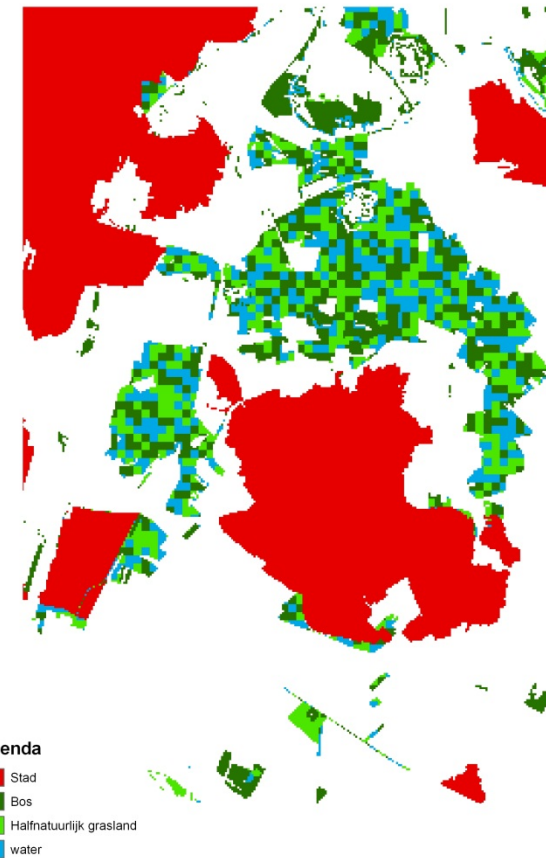

Natuurverkenning 2010-2040

Vergroot beleefbaarheid en toegankelijkheid

- **Nieuwe natuur in stadsrandzone**
 - Verbinding stad en platteland
 - Integraal oppakken water- en natuuropgaven
- **Landelijk gebied verfraaid**
 - Verbinden woonkernen en natuur
 - Oog voor oorspronkelijkheid

Natuurverkenning 2010-2040

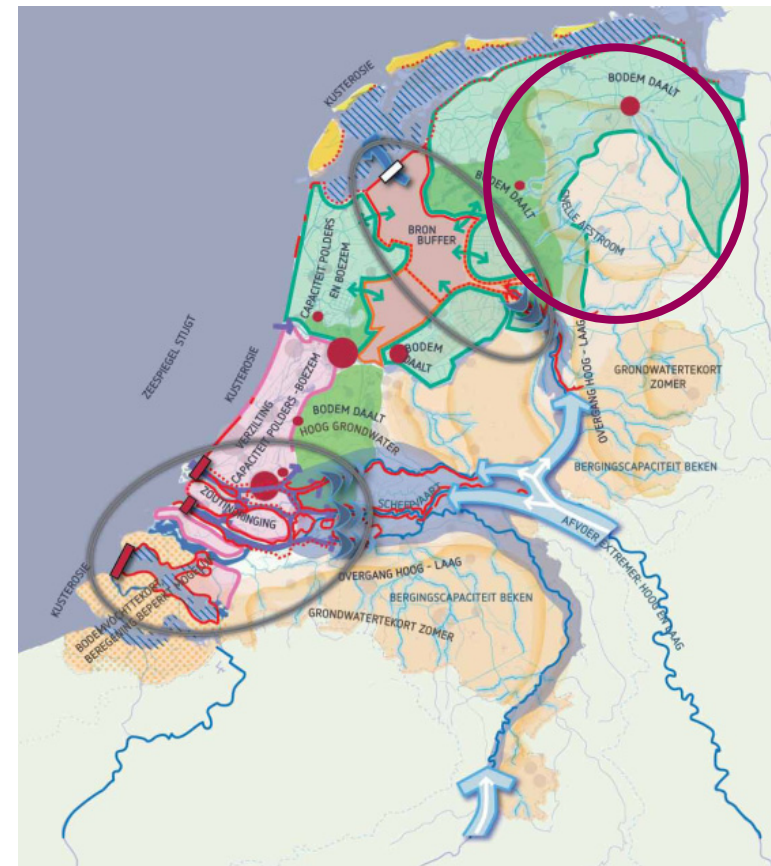
Duurzamer gebruik natuurlijke hulpbronnen

- **Sterke nadruk op gebruik ecosystemendiensten**

- Waterberging – en zuivering in beekdalen; KRW
- Opwekken energie met (rest)biomassa
- Koolstofvastlegging in vernat veengebied + bos
- Plateau als waterfabriek; exploitatie blauw goud
- Verduurzaming landbouw: pilots bodemerosie en natuurlijke plaagbestrijding/bestuiving

- **Natuurlijke systemen centraal**

- Met name beekdal, bos en veenmoeras
- Natuurlijke hydrologie als randvoorwaarde
- Verweving; multifunctioneel ruimtegebruik
- Zowel in natuurgebieden als daarbuiten
- Noordoost Nederland als kansrijke regio

Natuurverkenning 2010-2040

Beperk conflict natuur en economie

- **Ruimte voor economische ontwikkeling in en om natuur**
 - Meer vrijheid landbouw in multifunctioneel gebied
 - Geen concentratie populatie in streekcentra
 - Permanente bewoning recreatieverblijven
 - Meer gasopslag in ondergrond
- **Minimaal beschermingsregime; natuur kan tegen stootje**
 - Wegvallen o.a. milieuzonering, KRW-, GGOR en Wav-doelen
 - Ruimte voor (exotische) invasieve soorten

Natuurverkenning 2010-2040

Van uitdagingen naar toekomstvisie

Bouwstenen voor beleid:

- **Respecteer verschillende drijfveren.**
- **Ecologisch netwerk als basis. Robuust netwerk geeft ruimte voor gebruik.**
- **Ruimte voor beleving en recreatie; ruimte voor duurzaam gebruik van grondstoffen.**
- **Energieke samenleving vraagt wel degelijk rol van overheid.**

Natuurverkenning 2010-2040

Van uitdagingen naar toekomstvisie

Strategie:

- **Benutten samenhang natuurbeleid, waterbeleid, energiebeleid, ruimtelijk beleid.**
- **Samenwerking noordelijke provincies: i.p.v. tégen akkoord met kabinet vóór akkoord van het noorden.**
- **Er zijn meer sturingsinstrumenten dan geld alleen.**
- **Energie in samenleving bundelen.**

